КОМУНАЛЬНИЙ ПОЗАШКІЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КІРОВОГРАДСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР ДИТЯЧОЇ
ТА ЮНАЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ»

Надія ФІЛЬЧЕНКОВА

Навчальна програма з позашкільної освіти художньо-естетичного напряму «Акторська майстерність»

5 років навчання

Початковий, основний, вищий рівні

Кропивницький - 2024

«Схвалено для використання в освітньому процесі»
Рішення експертної комісії з позашкільної освіти від 11.03.2024
(протокол № 1)

Зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 8.0018-2024

Автор:

Фільченкова Надія Олексіївна – керівник народного художнього колективу театру-студії «Маска» комунального позашкільного навчального закладу «Кіровоградський обласний центр дитячої та юнацької творчості», Відмінник освіти України.

Рецензенти:

Плачинда Тетяна Степанівна – доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з навчально-методичної роботи комунального позашкільного навчального закладу «Кіровоградський обласний центр дитячої та юнацької творчості».

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Театр – одна з найбільш наочних, видовищних, яскравих та емоційно-насичених форм естетичного освоювання дійсності, живий охоронець культурних традицій, «гармонія розуму та почуттів».

Пропонуючи нетиражовані художні цінності, театр дарує унікальні можливості пізнання світу в процесі безпосереднього людського спілкування, своєрідного діалогу душ.

Методологічною основою навчальної програми є творча та педагогічна спадщина вітчизняних та світових класиків театрального мистецтва – Саксаганського П.К., Курбаса Л.С., Олійника Л.А.

Також театральна школа вбирає в себе напрацювання видатних майстрів української сцени: Фоменка П., Додіна Л., Чайковського Д., Стригуна Ф., Данченка С., Рєзніковича М., Митницького Е. та інших. Не може не впливати на процес навчання майстерності актора і світова театральна практика. Мистецтво Барро Ж.Л. і Брехта Б., Вілара Ж. і Є. де Філіппо, Брука П. і Стрреллєра Дж., Гратовського Є. і Мнушкіної А., Штейна П. і Стуруа Р., Някрошуса Є. і Шеро П., яке стало доступним сучасному театралові, підлягає не тільки спеціальному театрознавчому осмисленню, а й загальним тенденціям розвитку театрального мистецтва в цілому. Ознайомлення з виставами європейських режисерів веде до розширення кругозору творчого театрального мислення вихованців і спроб впровадження їхніх здобутків у практику.

Зміст предмету зумовлений сучасними розробками проблем театрального мистецтва, теорією акторської діяльності, роботами в галузі дидактики і практики театральної педагогіки.

Навчальна програма входить до складу загального навчального плану творчого об’єднання театру-студії «Маска» комунального позашкільного навчального закладу «Кіровоградський обласний центр дитячої та юнацької творчості». Разом з тим, програма може бути використана для роботи гуртків театрального профілю у позашкільних закладах освіти.

Специфіка вивчення програмного матеріалу потребує засвоєння вихованцями знань та вмінь, необхідних для створення оригінального сценічного образу. Програмовий матеріал із підготовки актора оновлюється науковими розробками у площині театрального мислення і творчості, свіжими і несподіваними театральними ідеями, естетичною практикою сучасного театру.

В основі програми з акторської майстерності лежать принципи та методика театральної педагогіки, що складається з трьох взаємопов'язаних частин: сценічна теорія, артистична техніка та метод роботи над п'єсою та роллю.

Курс теоретичних та практичних засад акторської майстерності нерозривно пов'язаний з комплексом спеціальних, тренувальних та загально-естетичних дисциплін. Навчальна програма в цілому формує акторські здібності дітей та створює передумови для того, щоб в сценічній практиці розкривалися й удосконалювалися їхні індивідуальні творчі якості.

Отже, **метою** навчальної програми є формування компетентностей особистості у процесі опанування основами театрального мистецтва.

Основні завдання програми полягають у формуванні таких компетентностей:

пізнавальна: ознайомити вихованців з основними напрямами, видами та техніками театрального мистецтва, театральною етикою, виховувати в студійцях необхідність пізнавання життя та його законів;

практична: навчити користуватися отриманими знаннями та вміти створювати художні образи різними засобами, формувати професійні навички та вміння;

творча: виховати всебічно розвинену особистість з художнім смаком, творчим мисленням та фантазією, допомагати засвоювати плідні методичні прийоми роботи над роллю, виховувати здатність постійно удосконалювати акторську психотехніку за допомогою індивідуально направленого тренінгу та самовиховання;

соціальна: підготувати компетентну особистість здатну знаходити правильні рішення у конкретних виховних, життєвих, а в майбутньому і професійних ситуаціях.

Зміст програми базується на українських народних традиціях, кращих надбаннях національної драматургії та культури, що передбачає:

- дослідження унікальності, своєрідності та самобутності української культури;
- пропагування здобутків національної культури й духовної спадщини українського народу,
- формування культури міжнаціональних відносин, громадянськості та толерантності.

Навчальна програма спрямована на вихованців молодшого, середнього та старшого шкільного віку.

Програма передбачає 5 років навчання:

1 та 2 роки – початковий рівень – 144 год. на рік, 4 год. на тиждень;

3 рік – основний рівень – 144 год. на рік, 4 год. на тиждень;

4 рік – основний рівень – 216 год. на рік, 6 год. на тиждень;

5 рік – вищий рівень – 216 год. на рік, 6 год. на тиждень.

Програма роботи гуртка розроблена з урахуванням вікових особливостей дітей.

На початковому рівні визначають напрям всієї діяльності театральної студії. У ці роки формуються основи артистичної техніки у дітей та морально - етичні норми колективної творчості. Тому головною метою й основними завданнями перших років навчання є виховання необхідності в поглибленому вивченні техніки акторського мистецтва «від свідомого оволодіння артистичною технікою до підсвідомого користування нею».

Артистична техніка направлена на розвиток і вдосконалення психічної та фізичної природи актора. Вона включає в себе елементи сценічних дій, оволодіння якими повинно підвести актора до втілення «життя людського духа» ролі в художньо виразній формі.

Виховання актора передбачає навчання правильно поєднувати роботу над собою з роботою над роллю. Починаючи з другого року навчання, ці дві лінії повинні йти паралельно, закріплюючи та збагачуючи одна одну. Продовжуючи роботу з оволодіння елементами артистичної техніки, одночасно приступають до вивчення основ сценічного методу.

Протягом перших років навчання студійці засвоюють елементи сценічної дії, оволодівають мистецтвом керувати нею та з'єднувати в єдине ціле сценічне самопочуття.

Основна мета освітнього процесу основного рівня – виховання розуміння активної та словесної взаємодії.

Починаючи з четвертого року навчання, основний акцент перекладається з роботи над собою на роботу над роллю. Головне завдання четвертого року навчання – навчитися діяти в образі. Але це не означає, що підготовка вистави повинна витіснити всі інші форми навчання. Продовжується вивчення теорії та практична робота над собою.

На четвертому році навчання пропонуються вправи, які повинні підвести студійців до створення сценічного образу через перевтілення. Тільки коли студійці зможуть засвоїти навички внесення в свою роботу життєвих спостережень, починається робота над роллю. Тобто, юний актор повинен діяти в образі, знайшовши в собі необхідні елементи для ролі та розвивати ті, яких не достає для повного розкриття характеру героя.

Головною метою на вищому рівні навчання є вдосконалення творчої майстерності, випуск вистав, спроба проявити себе в якості режисера, хореографа, сценариста, гримера. Продовжується освоєння методу сценічної роботи на різнохарактерному драматургічному матеріалі, а також тренування елементів артистичної техніки, яка все більше переходить в площину самостійної роботи.

Педагогічні завдання на вищому рівні: закріплення й удосконалення навичок, набутих в попередні роки; розвиток вміння діяти в образі на сцені в

присутності зали; розвиток вміння володіти увагою зали; розвиток зібраності та порядку за кулісами.

Методи навчання: наочні - ілюстрація, демонстрація, спостереження; практичні - вправи, практичні роботи, проєкти, тренінги, читання творів та постановка вистав, екскурсії, колективні перегляди вистав тощо.

Форми роботи: робота в групах, індивідуальна робота.

Сучасні виклики зумовили необхідність здійснення освітнього процесу в дистанційному та змішаному – очно-дистанційному форматі.

Як приклад:

https://facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid02HwRV3ejJJnNHM6gbXQfPy9q7FfQejstjFH2DSc6gRYGLSnJ7PDDXMt2QpbK2c9shl&id=100017681622922

https://facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid02zR7WdduZJkG7jGh1bgq8ayqswLmR6cYTmxRapQH7gPzvLBqAFZCG7gyaVSfDsyu2l&id=100017681622922

https://facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid02h3KzuRde4qeoQLoq6DSBTG2UVbohonfzuyiZPkog3snHFZkrJoxndYWn2tunFuKl&id=100000259559060

https://facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid0KSTtcQ9qeg6sfCchT4AyyKs6ZCgJE6FyPTLWx5PSRVLtEWe8sa4rB1mkAcxR3ApKl&id=100017681622922

https://facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0ZiPP64SPTb1WDWNqduLAvPCo9tDSq9DxPE1Lp1dSz68g98oKoY2LNvhxpcDDaontl&id=100017681622922

Контроль за засвоєнням гуртківцями навчального матеріалу здійснюється під час підсумкових занять, перевірок знань і вмінь. Основними формами контролю є вистави, конкурсні заходи, що проводяться протягом року. Результати участі вихованців у міських, обласних, всеукраїнських та міжнародних конкурсах є основними показниками результативності навчання за програмою.

Початковий рівень,

перший, другий роки навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин					
		Перший рік навчання			Другий рік навчання		
		теорія	практ.	усього	теорія	практ.	усього
1	Вступ	2	-	**2**	2	-	**2**
2	Загально естетичний розвиток (формування уявлення про мистецтво, як вищої форми спілкування). Бесіди з історії театру. Азбука театру.	2	6	**8**	2	6	**8**
3	Художнє (чуттєве) сприйняття дійсності	2	4	**6**	2	4	**6**
4	Основне направлення акторського мистецтва.	1	1	**2**	1	1	**2**
5	Тренінг творчої психотехніки актора	2	10	**12**	2	10	**12**
6	Тренінг на оволодіння елементами сценічної дії .	2	10	**12**	2	10	**12**
7	Головний засіб сценічної виразності - дія.	2	10	**12**	2	10	**12**
8	Дія в умовах вигадки.	2	8	**10**	2	8	**10**
9	Дія з уявними предметами	2	8	**10**	2	8	**10**
10	Театральні ігри.	2	16	**18**	2	16	**18**
11	Види етюдів.	2	-	**2**	2	-	**2**
12	Робота над етюдом.	6	16	**22**	2	16	**22**
13	Основи драматургії	2	8	**10**	2	8	**10**
14	Секрети казок.	2	8	**10**	2	8	**10**
15	Соціальний аспект та етика творчості.	2	4	**6**	2	4	**6**
16	Підсумкове заняття.	1	1	**2**	1	1	**2**
	Усього:	**36**	**108**	**144**	**36**	**108**	**144**

ЗМІСТ

1. Вступ (2 год.)

Теоретична частина. Знайомство з дітьми. Мета, завдання і зміст роботи гуртка. Організаційні питання. Правила поведінки та особистої гігієни. Техніка безпеки. Бесіда про особливості занять в театрі-студії, про покликання актора. Показ дітьми своїх вмінь *(необхідно, щоб вступне заняття пройшло в*

незвичайній, захоплюючій формі: бесіда-гра, ігрова програма, вікторина на тему театру).

2. Загально естетичний розвиток. Азбука театру, ознайомлення з театральними термінами (8 год.)

Теоретична частина. Формування уявлення про мистецтво як вищої формі спілкування. Бесіди про театральне мистецтво. Що ми називаємо мистецтвом? Для кого та чому потрібне мистецтво? Навіщо треба знати його мову? Про що розмовляють з нами художник, музикант, письменник та артист. Що таке театр? Для чого потрібен театр? Специфіка театрального мистецтва, його особливості. Театр - мистецтво колективне; вистава - результат творчої праці багатьох людей. Повага до їх праці, культура поведінки в театрі.

Зародження театру (мисливські танці, ритуальні обряди, ігрища). Народження театру в Україні. Стародавній український театр: народне коріння українського театру в народних трудових обрядах, іграх, святах, піснях; скоморохи - носії театрального мистецтва; шкільний театр, ляльковий театр («Вертеп»), кріпацький театр, перші професійні трупи. Створення професійного театру на теренах України.

Сучасний український театр. Корифеї українського театру: драматурги, режисери, актори. Театральне життя Кіровоградщини – «колиски» професійного театру в Україні.

Різновиди театру (загальне та відмінність). Головний засіб виразності театрального мистецтва – дія. Художній образ – що це? Засоби створення художнього образу в театральному мистецтві.

Практична частина. Вивчення лічилок, скоромовок, байок, віршів дитячих поетів та письменників. Самостійне читання українських народних казок та казок народів світу, п'єс для дітей та юнацтва. Обговорення прочитаного, обмін думками та враженнями.

Участь в народних святах та обрядах. Різдвяний вертеп, культпоходи в театри, картинні галереї, музеї; зустрічі з людьми мистецтва. Обговорення переглянутого (формування уміння давати аналіз роботи). Азбука театру: актор,

ансамбль, аншлаг, афіша, антрепренер, бенефіс, грим та костюми, декорація та реквізит, діалог, авансцена, гумоз, задник, дзеркало сцени.

3. Художнє (чуттєве) сприйняття дійсності (6 год.)

Теоретична частина. Формування специфічного (театрального) характеру мислення. Образне мислення.

Практична частина. Вправи на формування емоційно - чуттєвої сфери й образного мислення.

4. Основний напрям акторського мистецтва (2 год.)

Теоретична частина. Різні театральні напрями. Мистецтво вболівання. Внутрішня та зовнішня техніка актора. Туалет актора – тренування психофізичного апарату актора.

Практична частина. Вправи на розвиток творчої психотехніки актора: тренування психофізичного апарату актора.

5. Тренінг творчої психотехніки актора (12 год.)

Теоретична частина. Туалет актора – тренування психофізичного апарату актора.

Практична частина. Вправи на розвиток творчої психотехніки актора: навичок робочого та творчих навичок фізичного самопочуття; творчих сприймань; артистичної сміливості та безпосередності; елементів характерності.

6. Головний засіб сценічної виразності, основа акторської творчості – дія (12 год.)

Теоретична частина. Дія як єдиний психофізичний процес, спрямований на досягнення мети в боротьбі із запропонованими обставинами. Мета дії – народження почуттів. Характеристика дії. Внутрішнє обґрунтування дії.

Практична частина. Вправи на подолання публічної самотності. Вправи, які формують активну, цілеспрямовану, логічно-послідовну, безперервну (спрямовану в майбутнє), продуктивну дію.

7. Тренінг на оволодіння елементами сценічної дії (12 год.)

Теоретична частина. Налаштовування до дії, виконання простої сценічної дії. Спілкування. Темпоритм.

Практична частина. Вправи, які налаштовують до дії, на звільнення м'язів, увагу й уяву. Вправи на пам'ять фізичних дій, спостережливості, сприйняття та відчуття, емоційну пам'ять, на спілкування та темпоритм.

8. Дія в умовах вигадки (10 год.)

Теоретична частина. Засвоєння запропонованих обставин, зв'язок запропонованих обставин з поведінкою актора. Подолання обставин. Магічне «Як би…». Залежність «як би» та запропонованих обставин одне від одного – дія за обставин. Відмінність функцій «як би» та запропонованих обставин.

Практична частина. Індивідуальні та групові вправи на розвиток уяви та фантазії. Зміна запропонованих обставин – етюди на організацію дії («Я» в запропонованих обставинах (завдання актора - допустити можливість здійснення даного вимислу в реальному житті та знайти дію, яка йому відповідає).

9. Дії з уявними предметами (10 год.)

Теоретична частина. Особливості та значення вправ з уявними предметами для техніки актора. Значення подробиць в мистецтві театру. Складові частини дії з уявними предметами.

Практична частина. Індивідуальні та групові вправи з уявними предметами.

10. Театральні ігри (18 год.)

Теоретична частина. Навчально-виховні, сюжетно-рольові, ігри-драматизації.

Практична частина. Навчально-виховні, сюжетно-рольові, ігри-драматизації.

11. Види етюдів (2 год.)

Теоретична частина. Етюд, як трохи розширена вправа на освоєння найпростішої життєвої ситуації, логіки та послідовності малих фізичних дій в їх

безперервному ланцюжку. Етюд, який виростає з вправ на емоційні згадки, на фізичне самопочуття.

12. Робота над етюдом - сполучна ланка між артистичною технікою та сценічним методом, основним засобом виховання актора (22 год.)

Теоретична частина. Мета та завдання етюдів. Складові частини етюду: думка, подія, дія, обставини, «Я» в запропонованих обставинах, імпровізаційне самовідчуття. Подія – основа етюду. Акторські завдання в етюдах.

Практична частина. Одиночні або парні етюди на дію з уявними предметами. Пластичні етюди-характеристики тварин, риб, птахів, які виявляють гостру характерність та виховують акторську сміливість. Пластичні етюди, які відображають різні природні явища. Групові етюди, які виховують імпровізаційне самовідчуття та відчуття мізансцени.

13. Основи драматургії (10год.)

Теоретична частина. Розвиток здібностей до «придумування» ситуацій та себе в них. Ознайомлення з поняттям про драму та драматургії. Поняття: «жанр» драматичного твору. Первісне уявлення про композиційну побудову драматичного твору. Поняття: «дія», «подія», «над завдання», «контр дія».

Практична частина. Придумування діалогів, віршів, сценок, казок, їх презентація.

14. Секрети казок (10 год.)

Теоретична частина. Види казок, казкотерапія.

Практична частина. Інсценізація казок.

15. Соціальний аспект та етика творчості (6 год.)

Теоретична частина. Поняття: «соціальний аспект», «етика творчості». Етикет та театральна етика. Формування уявлення про творчу дисципліну (прихід на заняття своєчасно, обов’язкове виконання «домашніх» завдань, вміння вести себе на заняттях). Оволодіння вмінням давати самооцінку та робити аналіз роботи інших.

Практична частина. Вправи та завдання, які виховують вміння слухати та чути співрозмовника, реагувати на звернення співрозмовника та відповідати

йому. Початкова навичка участі в виставі (спроби включатися в загальну справу при підготовці до виступу, розуміння своєї необхідності). Вправи та завдання, які формують навички колективно-творчої роботи (навчають працювати в команді) та усвідомлення необхідності в креативності (придумувати, робити, показувати – бути зрозумілим – природне включення дитини в усі види діяльності та обов'язкова оцінка їх результатів).

16. Підсумкове заняття (2 год.)

Теоретична частина. Перевірка теоретичних знань з історії та азбуки театру в ігровій формі.

Практична частина. Вправи на колективну злагодженість дій та дію з уявними предметами. Пластичні етюди-замальовки різних явищ природи. Етюди-характеристики тварин, риб, птахів, сюжети яких придумані самостійно. Ігри-драматизації за народними казками, забавками, лічилками, скоромовками. Інсценізація пісень, циркові номери. Перевірка теоретичних знань з історії та азбуки театру в ігровій формі.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

У процесі реалізації програми у вихованців мають сформуватися такі компетентності.

Пізнавальна компетентність. Вихованці мають знати:

- зміст театральних термінів;
- мати уявлення про народні джерела театру;
- мати первісне уявлення про предмет «Історія театру» та «Основи драматургії».

Практична компетентність. Вихованці мають вміти:

- досягати стану акторської розкутості, гостроти спостереження, сенсорної чутливості, управління своєю увагою до предмета, розподілення та вільного переключення уваги до партнера;

- засвоювати та оволодівати основними елементами уваги, уяви, м'язової мобільності, швидкості реакції, впевненості, колективності в виконанні завдань;
- активізувати розумово-емоційний процес та постійно думати на сцені;
- знайти зовнішній образ (пластичний, звуковий), який відповідно передає почуття, характер, настрій героїв;
- координувати свої рухи, управляти м'язами, знімати м'язову скутість;
- відтворювати задумані події в спеціальному завданні;
- діяти з уявними предметами;
- дивитися та бачити, слухати та чути;
- «не знати» того, що зараз зробить чи скаже партнер у відпрацьованому етюді.

Творча компетентність. Вихованці мають вміти:
- мислити образами, відчувати цілісність творчого процесу.
- створювати невеличкі казки, вірші.
- виконувати пластичні етюди-замальовки різних явищ природи, етюди-характеристики тварин, риб, птахів, сюжети яких придумані самостійно.
- інсценувати забавки, лічилки, скоромовки.

Соціальна компетентність. Вихованці мають:
- вміти слухати та чути співрозмовника, реагувати на звернення співрозмовника та відповідати йому;
- мати початкові навички участі в командній роботі (спроби включатися в загальну справу при підготовці до виступу, розуміння своєї необхідності);
- вміти давати самооцінку та робити аналіз роботи інших;
- по-своєму перетворювати набутий досвід і, за можливості, користуватися ним в певних життєвих ситуаціях.

Основний рівень, третій рік навчання

НАВЧАЛЬНО - ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		теорія	практика	усього
1.	«Туалет» актора.	1	-	1
2.	Елементи втілення.	1	2	3
3.	Взаємодія з партнером - основний вид сценічної дії.	1	9	10
4.	Спілкування як процес віддачі та сприймання думок та почуттів.	1	10	11
5.	Оцінка факту.	1	5	6
6.	Засвоєння запропонованих обставин.	2	8	10
7.	Словесна взаємодія.	2	8	10
8.	Сценічне втілення етюдів.	2	10	12
9.	Етюди за творами живопису.	1	6	7
10.	Етюди на літературній основі.	1	12	13
11.	Мікровистави як замальовки життєвого факту, події, ситуації.	1	17	18
12.	Основи драматургії.	1	4	5
13.	Репетиційний період.	-	30	30
14.	Соціальний аспект та етика творчості.	1	-	1
15.	Загально естетичний розвиток.	1	4	5
16.	Підсумкове заняття.	1	1	2
	Усього:	**18**	**126**	**144**

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. «Туалет актора» (1 год.)

Теоретична частина. Регулярне тренування всіх творчих елементів, постійне вдосконалення набутих навичок і вмінь. Постійний тренінг творчої психотехніки актора – вправи, які сприяють обов'язковому «розігріву» актора (акторський тренаж).

2. Елементи втілення (3 год.)

Теоретична частина. Культура мови. Культура та мізансцена тіла. Темп та ритм дії. Групування та мізансцени; характерність дії.

Практична частина. Вправи для вироблення правильного дихання та вміння керувати ним. Вправи на розвиток голосу та вміння правильно володіти ним. Вправи на розвиток мовленнєвого апарату, артикуляцію та дикцію. Вправи на опанування елементів пластичної культури та мізансцени тіла.

Вправи, які тренують мовленнєво - рухову координацію, темп, ритм та характерність дії. Вправи на побудову групувань та створення мізансцен.

3. Взаємодія з партнером - основний вид сценічної дії (10 год.)

Теоретична частина. Поняття «сценічне спілкування». Природа сценічного спілкування. Органічність взаємодії.

Практична частина. Вправи, які формують обов'язкові стадії зародження та течії процесу живої взаємодії: вибір об'єкта, привернення його уваги, пристосування до нього, вплив на нього, сприйняття, оцінка.

4. Спілкування, як процес віддачі та сприймання думок та почуттів двох або декількох осіб (11 год.)

Теоретична частина. Умови, необхідні для спілкування: матеріал для спілкування (внутрішні почуття, думки); об'єкт (партнер, думка); засоби, прийоми спілкування (слово, жест, міміка, погляд); форма спілкування – пристосування; вихідний момент органічної дії – процес орієнтування, привернення уваги; безперервність спілкування.

Практична частина. Вправи на розвиток фантазії й емоційних спогадів. Індивідуальні етюди на органічне мовчання. Етюди на спілкування.

5. Оцінка факту (6 год.)

Теоретична частина. Побудова оцінки: зміна об'єкту уваги; збирання ознак; знаходження вищої ознаки; вибір нової мети.

Практична частина. Організація етюдів на оцінку фактів та подій: зміну відношення до партнера, предмета; до місця та часу дії; на зміну темпоритму; на дію в умовах виправданого мовчання.

6. Засвоєння запропонованих обставин сценічних завдань (10 год.)

Теоретична частина. Роль запропонованих обставин у виконанні поставленої логіки дії. Організація боротьби. Предмет конфлікту, як мета однієї із сторін, які борються. Передача або перехват ініціативи. Розстановка сил. Закон боротьби.

Практична частина. Етюди на організацію дії «Я» в запропонованих обставинах.

7. Словесна взаємодія (10 год.)

Теоретична частина. Техніка фізичної та словесної взаємодії, її завдання. Слово як необхідний засіб впливу на партнера, передачі йому своїх образних уявлень, думок, «почуттів». Діалог – основна форма сценічної мови. Вміння слухати та чути. Фізична дія – основа словесної дії. Необхідність закріплювання процесу фізичної взаємодії при всіх видах та на всіх стадіях словесного спілкування. Підтекст. Значення підтексту, ілюстрований підтекст, внутрішній монолог, інтонація – основний виразник підтексту.

Практична частина. Тренувальні вправи на оволодіння технікою словесної взаємодії. Вміння слухати та чути. Вправи, які змушують актора уважно слідкувати за діями, думками та інтонаціями партнера, враховуючи навіть маленькі їх зміни. Настройка всього фізичного апарату на виконання словесної дії. Вправи, які допомагають відчути нерозривний зв'язок словесної дії з фізичною. Вправи на найпростішу форму словесної дії. Вправи, які навчають за допомогою вчинків та слів керувати поведінкою партнерів. Створення «кінострічок бачень». Вправи на виявлення підтексту. Вправи на оволодіння ілюстрованим підтекстом та технікою інтонування.

8. Сценічне втілення етюдів (12 год.)

Теоретична частина. Сценічне втілення етюдів.

Практична частина. Втілення індивідуальних етюдів – на виконання простих завдань; на засвоєння запропонованих обставин; на сценічне відношення до факту предмета; на засвоєння запропонованих обставин; на сценічне відношення до факту предмета; парні – на спілкування в умовах органічного мовчання.

9. Етюди за творами живопису(7 год.)

Теоретична частина. «Читати» ескіз художника та перекладати його в просторове рішення – один із етапів освоєння акторських знань і навичок на авторському матеріалі. Два етапи в роботі. Першопочуття та надзавдання. Аналіз творів художників.

Практична частина. Індивідуальні та групові етюди за творами живопису.

10. Етюди на літературній основі (13 год.)

Теоретична частина. Імпровізаційне самопочуття, або самостійне створення життя в заданій ситуації; як проміжна ланка між етюдом, створеним самостійно та роботою над п'єсою. Етюд на літературній основі, як дослідження дійового процесу, перетворення психічного життя в поведінку.

Практична частина. Індивідуальні та групові етюди на літературній основі.

11. Мікровистави (18 год.)

Теоретична частина. Зарисовка життєвого факту, події, ситуації, яка відтворюється сценічними засобами.

Практична частина. Створення мікровистав на вільну тему, на матеріалі казок, на основі віршів, пісень.

12. Основи драматургії (5 год.).

Теоретична частина. Основні закони й ознаки драми. Поняття «конфлікти», «характери». Різновиди театральних жанрів: драма, комедія, трагедія, водевіль, мюзикл, опера, оперета.

Практична частина. Створення інсценівок літературних творів. Ідейно-тематичний аналіз твору, визначення композиційної структури твору, розподіл сюжету твору на епізоди в узгодженні з композиційною структурою, визначення ряду подій всієї дії, обробка тексту. Продумування художнього та музичного оформлення.

13. Репетиційний період (30 год.)

Практична частина. З числа кращих студійців створюється зведена група основного складу, яка працює над сценічним втіленням етюдів, інсценівок, мікровистав, кращі з яких вносяться до репертуару театру - студії.

14. Соціальний аспект та етика творчості (1 год.)

Теоретична частина. *Ф*ормування внутрішньої свободи дітей, виховання уміння слухати та чути співрозмовника, уміння реагувати на

звернення співрозмовника та відповідати. Розвиток потреби у створенні за допомогою залучення дитини у всі види колективно-творчої театральної діяльності. Виховання уміння давати оцінку роботі друзів та критично оцінювати свою роботу.

15. Загально естетичний розвиток (5 год.)

Теоретична частина. Зародження театру (мисливські танці, ритуальні обряди, народні ігрища). Античний театр. Легенди та міфи Стародавньої Греції. Живі голоси Еллади. Театр Середніх віків. Польська містерія XVI ст. Театр епохи Відродження (Італійський, Іспанський, Англійський театр). Театр французького класицизму XVII ст. Театр епохи Просвіти. Зарубіжний театр XIX та початку XX ст. Мистецтво бути глядачем – що це означає? Азбука театру: кишеня сцени, колосники, куліси, котурни, контексти, маски та амплуа, інсценівка, одяг сцени, куліси, сценічні ефекти (світло, музика, шуми), муза театру Мельпомена, мізансцена, міміка, монолог, мюзикл.

Практична частина. Самостійне читання п’єс, казок народів світу, українських народних казок студійцями. Обговорення прочитаного, обмін думками, враженнями про прочитане. Культпоходи до театрів. Перегляд і обговорення вистав, обмін враженнями. Творчі зустрічі з працівниками професійних театрів.

16. Підсумкове заняття (2 год.)

Теоретична частина. Перевірка теоретичних знань у формі ігрової програми, конкурсу «Знавці театру», «Міс та Містер театру», «Неперевершений глядач».

Практична частина. Етюди на виправдання заданих безсловесних дій різними запропонованими обставинами. Етюди та вправи на виправдання словесних дій. Мікровистави на вільну тему, на матеріалах казок або віршів. Етюди на літературній основі, та матеріалах художніх творів (музичних творів, картин художників). Етюди за власними творами, які доведені до художньої закінченості.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

У процесі реалізації програми у вихованців мають сформуватися такі компетентності.

Пізнавальна компетентність. Вихованці мають знати:

- зміст і значення вивчених із «Азбуки театру» театральних термінів;
- визначення: театральне мистецтво, засоби художньої виразності мистецтва театру, різновиди театру, «туалет актора», етюди (їх різновиди), драматургія, композиція, тема, ідея, конфлікт, драма, театральна етика, соціальний аспект, органічне спілкування, надзавдання, темпоритм, логіка та послідовність, мізансцена, характерність;
- історію походження та вивчені етапи розвитку театру.

Практична компетентність. Вихованці мають вміти:

- володіти отриманими знаннями та проводити бесіди та презентації з історії театру;
- настроювати свій психофізичний апарат на роботу;
- переступати через межу публічної самотності;
- сформувати специфічний (театральний) характер мислення;
- володіти культурою сприймання порад та зауважень як керівника, так і товаришів;
- діяти в умовах вимислу, вдосконалювати дію з уявними предметами;
- придумувати діалоги, сценки, казки, сюжети своїх власних етюдів та розігрувати їх в ролях;
- створювати та виконувати етюди різних видів;
- виявляти задум, сценічне завдання етюду тільки за реально здійсненою дією виконавця;
- володіти засобами виявлення критеріїв цілеспрямованості та логічності поведінки в етюді, грамотно будувати процес органічного спілкування;
- настроювати весь фізичний апарат на виконання словесної дії, органічно поєднувати словесну дію з фізичною;

- слухати та чути, дивитися та бачити; створювати, розвивати та закріплювати бачення внутрішнього зору;
- вибирати ситуацію для етюду, коли мовчання – необхідність, змістовно діяти та взаємодіяти в умовах виправданого мовчання;
- визначати сценічну подію та будувати логіку боротьби;
- виконувати від першої особи дії зображуваного персонажу;
- володіти авторським текстом та донести надзавдання тою мірою, якою воно виражене у фрагменті, що виконується;
- бути уважним до розміщення тіла в просторі;
- володіти навичками культури та техніки мови на сцені (вірним звучанням та виразною вимовою);
- володіти темпом і ритмом дії, прийомами будування групування та мізансцен;
- володіти навичками елементів характерності (особливості віку, професії, соціального положення);
- володіти навичками культури тіла (розвиток м'язів та зняття м'язового напруження, вироблення спритності, активності, цілеспрямованості рухів, сміливості та точності їх виконання);
- нести відповідальність виконавця перед партнерами та глядачами;
- аналізувати роботу свою та партнерів в етюді з точки зору реалізації задуму;
- у випадку необхідності допомагати партнеру, вносити корективи у виконання етюду, дотримуючись при цьому свого завдання.

Творча компетентність. Вихованці мають вміти:

- проявляти справжній інтерес та оригінальність у вирішенні творчого завдання.
- знаходити сюжети і ситуації, в яких можливо успішно виступати у позитивній ролі.
- придумувати діалоги, вірші, сценки, казки, сюжети своїх власних етюдів та розігрувати їх в ролях;
- створювати та виконувати етюди різних видів;

- емоційно та виразно виконувати літературні твори, монологи та діалоги.
- публічно презентувати результати власної творчої діяльності.

Соціальна компетентність. Вихованці мають:

- володіти голосом, мімікою, вміти долати замкнутість, сором'язливість, душевну млявість;
- вільно спілкуватися між партнерами, утримувати увагу глядацької аудиторії;
- бути відповідальним, дисциплінованим, здатним до подолання труднощів;
- мати розвинене почуття роботи в команді, толерантності один до одного, поваги до індивідуальності;
- граючи ту чи іншу роль, розширювати, збагачувати, поглиблювати власний соціальний досвід;

Основний рівень, четвертий рік навчання

НАВЧАЛЬНО - ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		теорія	практика	усього
1.	Розвиток спостережливості.	2	12	14
2.	Розвиток уяви та вміння працювати «в масці».	2	12	14
3.	Підготовчі етюди до складного образу, які прив'язані до конкретного часу.	2	28	30
4.	Створення образу героя та вистави. Етапи роботи над п'єсою та роллю.	8	60	68
5.	Репетиційний період.	-	74	74
6.	Загально естетичний розвиток. Азбука театру.	4	2	6
7.	Основи драматургії.	2	4	6
8.	Підсумкове заняття.	2	2	4
	Усього:	**22**	**194**	**216**

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Розвиток спостережливості (14 год.)

Теоретична частина. Органіка, логіка, послідовність сценічної дії в перші роки навчання. Усвідомлення, що означає діяти «від себе». Вправи, з яких починається підхід до перевтілення. Володіння високим ступенем спостережливості. Спостереження за взаємовідносинами людей. Логіка поведінки різних людей в різних життєвих ситуаціях. Внутрішній стан, професія, суспільне положення, обставини, які впливають на поведінку людини.

Практична частина. Вправи на спостереження, як люди виробляють прості дії. Створення етюдів на основі своїх спостережень, в яких відтворюються характер людини, її відношення до світу, який її оточує.

2. Розвиток уяви та вміння працювати в гострому малюнку «В масці» (14 год.)

Теоретична частина. Як виправдовувати складний засіб існування на базі простої фізичної дії.

Практична частина. Виконання конкретної фізичної дії в образі предмета, від особи, в яку перевтілюєшся. Ускладнення простої фізичної дії.

3. Підготовчі етюди до складного образу, які прив'язані до конкретного часу (30 год.)

Теоретична частина. Стиль автора, логіка поведінки його героїв.

Практична частина. Засвоєння пластики та особливостей поведінки героїв, віднесених за часом від сьогоднішнього дня. Етюди на літературній основі та спеціально підібраної музики.

4. Створення образу героя та вистави. Етапи роботи над п’єсою та роллю (68 год.)

Теоретична частина. Метод роботи над роллю та п'єсою. Ретельне проходження всіх стадій творчого процесу. Індивідуальний підхід. Роль, яка базується на матеріалі сучасного життя. Вибір п'єси: зміст, її сюжет, події та дії повинні бути зрозумілими; драматургічний матеріал повинен бути цікавим та відповідати творчим можливостям дітей. Робота над п'єсою (знайомство з п'єсою, обґрунтування вибору, автор і п'єса, ідейно-тематичний аналіз п'єси,

архітектоніка п'єси). Протокол зовнішнього життя ролі. Аналіз дією. Позасценічне життя ролі. Приціл на надзавдання. Оцінювання фактів та подій. Створювання логіки дії та бачень. Робота над словом.

Практична частина. Поєднання фізичної лінії з лінією органічних процесів, з логікою думок та з лінією бачень (діючи етюдно). Етюди на проміжні не виведені в п'єсі, але необхідні для закріплення ролі моменти, а також етюди на минуле. Нова, заглиблена оцінка подій та фактів п'єси. Подальше заглиблення запропонованих обставин. Оволодіння характерністю. Створення перспективи ролі, п'єси та артиста. Побудова мізансцен. Створення темпоритму та атмосфери вистави. Партитура дії.

5. Репетиційний період (74 год.)

Теоретична частина. Вивіряння та затвердження партитури ролі на прогонних репетиціях окремих кусків, актів, а згодом і всієї п'єси в цілому.

Практична частина. Репетиції в вигородках, в елементах декорації, реквізиту, в костюмах. Монтувальні, зведені, генеральні репетиції.

6. Загальноестетичний розвиток (6 год.)

Теоретична частина. Історія малої драматургії. Азбука театру: пантоміма, падуга, пандус, панорама, портал, пластика, рампа, режисер, репертуар, репетиція, ремарка, софіти, станок, сценографія, техніка сцени, техніка мови, техніка тіла, ескіз, читець, фурка, штанкет.

Українська класична драматургія: Котляревський І.П. «Наталка Полтавка»; Квітка-Основ'яненко Г.П. «Шельменко-денщик», «Сватання на Гончарівці»; Шевченко Т.Г. «Назар Стодоля»; Старицький М. «Не судилося», «Ой не ходи, Грицю, та й на вечорниці»; Кропивницький М.Л. «Дай серцеві волю - заведе в неволю», «Доки сонце зійде - роса очі виїсть», «Глитай»; Карпенко-Карий І.К. «Безталанна», «Сто тисяч», «Хазяїн», «Наймичка»; Франко І.Я. «Украдене щастя»; Мирний П. «Лимерівна»; Українка Л. «Лісова пісня», «Касандра», «Кам'яний гість»; Винниченко В. «Чорна Пантера і Білий Ведмідь»; Гоголь М.В. «Ніч перед Різдвом», «Вій».

Практична частина. Самостійне читання п'єс, обговорення прочитаного, обмін думками та враженнями про прочитані твори. Культпоходи до театрів, перегляд та обговорення вистав. Творчі зустрічі з працівниками професійних театрів.

7. Основи драматургії (6год.)

Теоретична частина. Загадки малої драматургії. Одноактна п'єса. Труднощі малої ролі. Актор, режисер та одноактна п'єса.

Практична частина. Ознайомлення та самостійне читання класичних прикладів одноактних п'єс: І. Котляревський «Москаль-чарівник»; С. Васильченко «На перші гулі» та інших.

8. Підсумкове заняття (4 год.)

Теоретична частина. Перевірка теоретичних знань.

Практична частина. «Туалет актора» (наскільки студійці оволоділи знаннями з основ акторської майстерності). «Туалет-настройка» (якими засобами студійці підготовлюють до творчості свій духовний та фізичний апарат). Заготівки для майбутньої вистави, етюди на минуле та майбутнє п'єси, аналіз її дією, виконання одного акту по лінії фізичних дій без авторського або з авторським текстом. Показ п'єси повністю або частково в умовах репетиційного приміщення з елементами костюмів і реквізиту, з музичним та світловим оформленням.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

У процесі реалізації програми у вихованців мають сформуватися такі компетентності.

Пізнавальна компетентність. Вихованці мають знати:

- історію світового театру;
- визначення різновидів театрів;
- історію малої драматургії;
- визначення вивчених термінів з історії та азбуки театру;
- поняття про одноактну п'єсу, давати оцінку.

Практична компетентність. Вихованці мають вміти:

- володіти повним об'ємом знань з основ акторської майстерності;
- самостійно знаходити та вистроювати ланцюжок послідовних дій ролі;
- виявляти в авторському матеріалі та закріплювати лінію подій;
- володіти словесною взаємодією;
- виправдовувати складний засіб існування на основі простої фізичної дії;
- уявляти та працювати в «Масці»;
- активізувати спостереження;
- володіти методом роботи над роллю;
- діяти в образі;
- самостійно читати рекомендовані п'єси, проводити бесіди та презентації з історії театру та за прочитаними творами.

Творча компетентність. Вихованці мають вміти:

- творчо сприймати елементи художньої виразності, декорації, реквізиту;
- творчо споживати культурні цінності, спираючись на свідомий вибір.
- брати участь у творчому процесі на рівні репродуктивного виконавства.
- брати участь у творчому процесі на рівні творення, створення оригінальних творчих зразків, які не мають попередніх аналогів.

Соціальна компетентність. Вихованці мають:

- вміти встановлювати емоційно - почуттєвий контакт, як з партнерами, так і з глядачами, в якому реалізуються очікування на емоційну зворотну реакцію зали;
- вміти імпровізувати на сцені, переносити отриманий досвід у життєві ситуації;
- володіти навичками колективної творчості, вмінням діяти логічно та взаємоузгоджено, навичками виразної, зрозумілої для інших поведінки та діалогічного спілкування.
- вміти аналізувати події та вчинки, що відображуються у виставі, “думати вголос”, формулювати й викладати свої думки в певній послідовності;

- вміти пильніше вдивлятися у довколишню дійсність та правильно її оцінювати.

Вищий рівень, п'ятий рік навчання

НАВЧАЛЬНО – ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		теорія	**практика**	**усього**
1.	Перехід на сцену.	2	10	12
2.	Удосконалення психофізичного апарату актора.	2	18	20
3.	Гігієна ролі.	4	6	10
4.	Розкриття літературних та історично-побутових особливостей драматургічного твору, літературно-сценічна історія твору.	4	-	4
5.	Створення образу героя та вистави. Етапи роботи над п’єсою та роллю .	9	25	34
6.	Репетиційний період та випуск вистави.	7	81	88
7.	Перевірка та закріплення наскрізної дії та над-завдання.	5	20	25
8.	Надзавдання художника.	5	-	5
9.	Загально естетичний розвиток.	3	4	7
10.	Робота з молодшими.	2	3	5
11.	Творче спілкування	-	4	4
12.	Підсумкове заняття.	1	1	2
	Усього:	**44**	**172**	**216**

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Перехід на сцену (12 год.)

Теоретична частина. Елементи художнього оформлення. Творче відношення до гриму, костюму, реквізиту. Ствердження сценічного самопочуття.

Практична частина. Освоювання методу сценічної роботи.

2. Удосконалення психофізичного апарату актора (20 год.)

Теоретична частина. Постійна, паралельно з роботою над роллю, самостійна робота над собою.

Практична частина. Проведення лідерами акторського тренажу з групою.

3. Гігієна ролі (10 год.)

Теоретична частина. Постійне «освіження» творчості, внутрішнього та зовнішнього малюнку ролі. Шляхи настроювання до творчості. Оновлення кінострічок бачень, постійне збагачення їх в розрізі сьогодення.

Практична частина. Вправи, які допомагають виробити вміння повторювати готову роль не повторюючись, промовляти завчений текст не так, як вчора, а по-сьогоднішньому; поновлювати логіку дій та думок новизною сьогоднішніх вражень.

4. Розкриття літературних та історично-побутових особливостей драматургічного твору (4 год.)

Теоретична частина. Соціальні взаємовідносини, естетичні й етичні погляди суспільства, світосприймання персонажів. Вивчення манери мовлення, сталевої поведінки героїв, костюмів різних епох, іконографічних матеріалів, а також листів та спогадів сучасників. Знайомство з історичними подіями, суспільним рухом. Дослідження, рецензії. Визначення надзавдання п'єси «в розрізі сьогодення».

5. Створення образу героя та вистави. Етапи роботи над п`єсою та роллю (34 год.)

Теоретична частина. Робота над п’єсою. Протокол зовнішнього життя ролі. Аналіз дією. Позасценічне життя ролі. Оцінка фактів та подій. Створення логіки дії та бачень.

Практична частина. Етюди на проміжні моменти та на минуле. Подальше заглиблення запропонованих обставин. Оволодіння характерністю. Побудова мізансцен. Створення темпоритму та атмосфери вистави.

6. Репетиційний період та випуск вистави (88 год.)

Теоретична частина. Перевірка та затвердження партитури ролі на репетиціях окремих частин, актів, а згодом і всієї вистави в цілому.

Практична частина. Етапи репетиційної роботи над виставою: репетиції у вигородках з необхідним реквізитом та деталей костюму по актам, діям, кускам; зведені репетиції у вигородках; ствердження сценічного самопочуття; монтувальні репетиції; прогонні репетиції з декорацією, з усіма художніми та технічними ефектами, в гримі, в костюмах; генеральна репетиція; випуск вистави; організація подальшого «життя» вистави.

7. Перевірка та закріплення наскрізної дії та над завдання (25 год.)

Теоретична частина. Збереження творчої актуальності ролі, її надзавдання та наскрізної дії. Робота на органічне поєднання творчості актора з творчістю драматурга. Роль перших зустрічей з глядачем для збагачення акторів новими відчуттями, новим розумінням п'єси та ролі.

Практична частина. Внесення суттєвих поправок в роботу.

8. Над-надзавдання художника (5 год.)

Теоретична частина. Поняття «над-надзавдання» художника. Значення в мистецтві театру. Зв'язок над-надзавдання художника з надзавданням втілення образу та з областю творчої підсвідомості актора.

9. Загально естетичний розвиток (7 год .)

Теоретична частина. Театр нашої епохи: події, стилі, направлення, традиції та новаторство.

Практична частина. Ознайомлення та самостійне читання п’єс. Обговорення прочитаного, обмін думками, враженнями про прочитане.

Сучасна українська драматургія: Демська Л. «Так не буде», Ворожбій Н. «Житіє простих», Дністровий А. «Учитель», Череп-Переганич Т. «Я-Квітка», п`єси Нежданої Н., Вітра О. та інші.

Зарубіжний театр: Рід Д. «10 днів, які потрясли світ»; Гібсон В. «Та, що здійснила диво»; Брехт Б. «Матінка Кураж та її діти»; Метерлінк М. «Синій птах», «Заручини»; Іонеску Е. «Палена співачка»; Ростан «Шантеклер»; Ібсен Г. «Пер Гюнта»; Павіч М. «Вічність та ще 1 день»; Лорка Г. «Йєрма» та інші.

10. Робота з молодшими (5 год.)

Теоретична частина. Проведення бесід з історії та азбуки театру.

Практична частина.

Проведення тренажу з акторської майстерності, танцю, вокалу.

Гримування молодших дітей.

Спроби себе в якості режисера, хореографа, хормейстера: постановка номерів, уривків з п'єс, танців, розучування пісень.

11. Творче спілкування (4 год.)

Теоретична частина. Організація та проведення творчих зустрічей з акторами, режисерами професійних та самодіяльних театрів.

Практична частина. Творчі проєкти з іншими колективами.

12. Підсумкове заняття (2 год.)

Теоретична частина. Перевірка теоретичних знань.

Практична частина. Випуск вистави.

Методичні поради. Постановка вистави підводить підсумок усьому пройденому за 5 років навчання в театрі - студії. На підставі перегляду вистави оцінюються результати п’ятирічної роботи групи та кожного студійця окремо. Береться до уваги весь комплекс їх сценічних даних: акторські здібності, якість темпераменту, характер сценічної чарівності, широта акторського діапазону, професійну зрілість.

Крім загальної професійної оцінки, важливо оцінити, в якій мірі вистава та кожний учасник втілює художні принципи мистецтва вболівання. Ці принципи не можна ототожнювати з певною формою вистави та виконавчою манерою, які будуть постійно змінюватися в залежності від характеру п'єси, особливостей режисерського задуму, естетичних смаків часу. Після випуску вистави треба організувати концертну діяльність, щоб виставу побачило широке коло глядачів.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

У процесі реалізації програми у вихованців мають сформуватися такі компетентності.

Пізнавальна компетентність. Вихованці мають знати:

- зміст театральних термінів та понять;
- історію вітчизняного та зарубіжного театру;
- вчення про над-надзавдання художника.

Практична компетентність. Вихованці мають вміти:

- самостійно працювати над собою;
- діяти на сцені в присутності зали;
- володіти увагою зали, не допускаючи, щоб публіка підкорила актора своєму впливові;
- творчо відноситись до елементів художньої виразності, декорації, реквізиту;
- настроювати себе до творчості;
- оновлювати кінострічки бачень;
- повторювати готову роль не повторюючись;
- користуватися літературними, історико-етнографічними та іконографічними матеріалами;
- постійно турбуватися про надзавдання та наскрізну дію;
- творити в ансамблі, втілюючи своєю грою загальний задум вистави;
- органічно здійснювати на сцені процес взаємодії;
- створювати типовий та індивідуально-неповторний сценічний образ;
- розкривати наскрізну дію ролі;
- бути самостійним та ініціативним у вирішенні художніх завдань;
- сприяти своєю поведінкою на сцені та за лаштунками створенню сприятливої творчої атмосфери;
- самостійно ставити уривки з вистав, танці, гримуватися, проводити ігри.

Творча компетентність. Вихованці мають вміти:

- генерувати задум та здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у сценічному творі.
- творчо сприймати світ та відтворювати його у художніх сценічних образах.

- ефективно співпрацювати у колективі в процесі створення сценічного твору, керівництва роботою та / або участі у складі творчої групи в процесі його підготовки.
- презентувати результати своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.
- здійснювати критичний аналіз, оцінку та синтез нових ідей у творчо-сценічній діяльності.

Соціальна компетентність. Вихованці мають:

- активно застосовувати здобуті навички і основи естетичного світогляду в будь-якій сфері діяльності;
- активно передавати знання про сценічне мистецтво та власний практичний досвід молодшим вихованцям;
- мати здатність точніше, гостріше усвідомлювати ідейний і моральний сенс реальних життєвих явищ;
- прагнути до самовдосконалення, постійної самоосвіти і регулярної роботи над собою;
- випробувати себе в різних видах творчості (сценарист, художник, режисер, танцюрист, гример, костюмер тощо).

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Абрамян В. Театральна педагогіка. К.: Лібра, 1996р.
2. Ворожейкіна О. Театр для малюків. Х., Основа, 2010 р.
3. Ворожейкіна О. Театральна вітальня. Х., Основа, 2011р.
4. Ворожейкіна О. Театр у ДНЗ.- Х., Основа, 2013р.
5. Ворожейкіна О. Театр у школі.- Х., Основа, 2012р.
6. Десятник Г., Лимар Л. Основи акторської майстерності. URL: https://kmaecm.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/desyatnyk-g.o.-lymar-l.d.-2020-osnovy-aktorskoyi-majsternosti-v-ekrannij-tvorchosti.pdf
7. Дикий Д. Майстерність актора. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/18178/1/D_Dykyi_RNP_MA_b2.pdf
8. Елькіс Г. Про пластичний тренаж актора. К.: Просвіта, 1986р.

9. Закувала зозуленька – антол.укр.нар.творчості. К., Просвіта,1989р.
10. Копець З. Театральне мистецтво в школі. К.: «Рад. Шк..», 1975р.
11. Миропольська Н., Никало С., Рагозіна В., Хлєбнікова Л., Шахрай В. Уроки художньо-естетичного циклу в школі. Тернопіль, 2006р.
12. Олійник Г. Виразне читання в початкових класах. К., Просвіта.